

Sanayicinin kârı yüzde 139 arttı

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasını açıkladı. 2021 yılında üretimden satışlara göre en büyük sanayi kuruluşu TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.) oldu. ISO 500'ün 2021'de faaliyet kârı yüzde 139 oranında artarak 342 milyar liraya çıktı. Böylece faaliyet karlılığı 4 puan artışla yüzde 14,8'e yükseldi. Benzer şekilde faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr da yüzde 120'ye yakın bir artışla 185 milyar liradan 405 milyar liraya sıçradı. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 137 artarak 92,5 milyar liradan 219 milyar li-

raya yükseldi. Bu gelişme satış karlılığını 2,5 puan artışla yüzde 9,5'e taşıdı. Finansman giderleri de Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle yüzde 135 oranında artarak 209 milyar liraya yükseldi. Böylece finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı hafif düşüşe rağmen son yıllarda olduğu gibi yüzde 60'ın üzerinde kaldı. Özkaynaklar yüzde 53 artarak 624 milyar liraya yükselirken, toplam borçlar yüzde 71 bü-

yüdü ve 1,5 trilyon liraya çıktı.

ÜÇ ETKEN İLE YÜKSELDİ

Araştırmaya yönelik düzenlenen toplantıya ISO Başkanı Erdal Bahçivan, ISO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İrfan Özhamaratlı ve Sadık Ayhan Sarunan katıldı. Bahçivan, ISO 500'ün ihracat gelirlerinden de görüleceği üzere büyümenin özellikle dış talepteki artıştan kaynaklandığına dikkat çekti. Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışları 2020'deki 1,2 trilyon lira olan seviyesinden, yüzde 73,8'lik artışla 2021 yılında 2 trilyon lirayı geçti. Artışın yüksek olmasında ihracattaki güçlü büyüme ile dö-

2021 Yılı'nın En Büyük 10 Sanayi Kuruluşu			Üretimden Satışlar (Milyar TL)
Sıra No	2021 Sıra No	Kuruluş	2021
1	1	Tüpraş	136.793.346.358
2	2	Ford Otomotiv	67.305.202.746
3	3	Star Rafineri	55.187.004.901
4	4	Toyota Otomotiv	46.152.742.040
5	5	İskenderun Demir ve Çelik	38.669.497.386
6	6	-	36.787.827.783
7	7	Ereğli Demir ve Çelik	35.788.965.875
8	8	Arçelik	34.413.732.641
9	9	Oyak-Renault	26.566.750.666
10	10	Tofaş	-

Listede ismi gizlenen 6. şirket geçen yıllarda da yaptığımız araştırmalara göre İstanbul Altın Rafinerisi.

viz kurları ve enflasyondaki hareketlenme etkili oldu. Geçmiş dönemlerle kıyaslandığında, ISO 500'ün üretimden satışlarında bundan daha yüksek oranlı artışların son olarak 1992-1997 dönemindeki yüksek enflasyon ortamında gerçekleştiği görüldü. Söz konusu dönemde ISO 500'ün üretimden satışlarının yıllık artış oranları o yıllarda da yüzde 78 ile yüzde 112 aralığında seyretmişti. ISO 500'ün ihracatı da yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaştı. ISO 500'ün ihracat artışı, Türkiye genelinin 1,1 puan üzerinde gerçekleşti.

KDV YÜKÜ YÜZDE 91 ARTTI

ISO 500'ün üzerindeki devreden KDV yükü yüzde 91 gibi büyük bir artışla 24 milyar liraya yaklaştı. ISO 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 2021'de 265 olurken, AR-GE harcamaları anket verileri ile yaklaşık 9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu durum 2020'ye göre yaklaşık yüzde 44'lük artışa işaret etti. ISO 500'ün istihdamı da 2021 yılında yüzde 5,6 artarak 757 bin 24 kişiye yükseldi. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 33 oldu.